

Vi tillönska alla våra kunder
samt läsare av QTC

En god jul och
Ett gott nytt år

Samtidigt tacka vi för det gångna årets angenäma affärsförbindelser och hoppas att vi även under det kommande året få se amatörerna såsom våra kunder i lika stor utsträckning såsom tidigare.

Med 73 de

SM5ZK	SM5-2162	SM5-2165
SM5GG	SM5-2163	SM5-2166
SM5-2161	SM5-2164	SM5-2168

BÖRJA DET NYA ÅRETS DX-JAKT MED EN COMMANDER

Den överträffade DX-mottagaren i den måttliga prisklassen. Priset är 1 185:— kronor, och den säljes på avbetalning. Beskrivning och avbetalningsvillkor sändes på begäran.

För den intresserade bandinspelningsbyggaren kunna vi meddela, att vi nu efter långa underhandlingar med Englands mest kända tillverkare av högkvalitativa bandinspelningsapparater, THE BRITISH FERROGRAPH, erhållit tillstånd att sälja lösa huvuden och transformatorer. En sats bestående av in- och avspelningshuvud, raderhuvud samt ingångstransformator av högsta kvalitet kostar:

120:— kronor netto.

Kompleta inspelningsdäck och förstärkare offereras på begäran.

UNDEVIK BC-QRM

Från lager kan nu levereras 300 ohm SKÄRMAD antenkabel lämplig för antenner av typen folded dipol etc. Kabeln är isolerad med trolitulpäror och bliver därigenom synnerligen böjlig och smidig att montera. Priset är betydligt lägre än gällande katalogpris, endast kronor 2:45 netto per meter.

Lämpliga FARADAY skärmar av fabrikat E. F. JOHNSON finnes även i lager för omgående leverans.

FÖR HRO INTRESSERADE

I lager finnes tre stycken HRO av typ 5, vilka säljes till synnerligen låga priser.

- Nr 1. Mottagare med 3 spolenheter men utan likriktare, pris netto 595:—
Nr 2. Mottagare med 4 spolenheter samt med likriktare, pris netto 745:—
Nr 3. Lika med Nr 2 men i bättre kondition, pris netto 885:—

Ovanstående mottagare äro begagnade och säljes i befintligt skick, närmare upplysningar lämnas på begäran.

BULGIN

Stor sortering av Bulgin jackar, strömbrytare, omkopplare, ocatpluggar, signallampställare m. m. nu åter i lager. Vidare finnes Push Back samt PVC isolerad kopplingsstråd för omgående leverans.

DIVERSE

Modulationstransformator för BC-625 pris endast 6:45 netto.
Mottagare BC-733 D utan rör och kristaller. Pris 38:50 netto.
Mottagare ARC 5 utan rör och kristaller. Pris 44:— netto.

Tomlådor ifrån avstämningssenheter. Lämpliga för VFO-bygge, mindre sändare eller likriktare säljes för 5:50 netto.
Telefonpropp av typen PL-55 men av engelskt fabrikat realiserar för 1:25.
Koaxialkabel 52 ohm typ RG/8-U, pris 1:80 per meter.
Hämmlarlund 100 kc kristalosc. Pris utan rör och kristall 14:50.
EMI-TAPE för bandinspelningsapparater pris per 1200 fot rulle netto 25:—.

SPECIALERBJUDANDE PÅ HÖGTALARE

- HP-4 Storlek 4", permanentdynamisk, talspoleimp. 20 ohm. Belastning 1 watt. Pris kr. 8:95.
HP-5 Storlek 5", permanentdynamisk, talspoleimp. 4 ohm. Belastning 1,5 watt. Pris kr. 9:85.
HP-6 Storlek 6", permanentdynamisk, talspoleimp. 4 ohm. Belastning 2 watt. Pris kr. 10:75.
HP-8 Storlek 8", permanentdynamisk, talspoleimp. 8 ohm. Belastning 3 watt. Pris kr. 11:95.
HP-10 Storlek 10", permanentdynamisk, talspoleimp. 8 ohm. Belastning 8 watt. Pris kr. 29:50.
HP-12 Storlek 12", permanentdynamisk, talspoleimp. 8 ohm. Belastning 15 watt. Pris kr. 49:50.

Lämpliga högtalarlådor lagerföras.

73 de

SM5ZK

Torkel Knutssonsgatan 29, Stockholm S.
Telefon 44 92 95 växel

Bröderna Borgströms AB, Motala 1950

QTC

ORGAN FÖR SSA
Sveriges Sändare Amatörer

UR INNEHÅLLET

Telegraferingstävlingens resultat	Sid. 283
FL8-filtret	» 285
Kviksilver- och högvakuumlikriktarrör	» 287
DX-spalten	» 292
Det är kul att köra portabelt..	» 294

NUMMER **12** DEC. 1950

Tidningsbilaga medföljer

SSA:s styrelse

Ordf.: SM5ZD, Kaptén Per-Anders Kinnman, Hedvigsdalsvägen 24, Helenelund. Tel. 353033 (ej 18-19). Tjänste 679520.
 V. ordf. SM5WJ, Tj:man Ivar Westerlund, Mörkövägen 57, Enskede. Tel. 49 58 98.
 Sekr. SM5TF, Jur. kand. Per Bergendorff, Torsviksvägen 6, Lidingö. Tel. 653158
 Bitr. sekr. SM6WB, Ing. Sven Granberg, VII dkl. SJ, Göteborg.
 SM6ID, Ing. Karl O. Fridén, Box 152, Bohus Björkö. Tel. 210.
 Tekn. sekr. SM5PL, Ing. Rolf Grytberg, Vikingagatan 18, Stockholm. Tel. 31 80 65.
 Bitr. tekn. sekr. SM5VL, Civ.-ing. Bengt Magnusson, Häradsdomarevägen 13, Enskede. Tel. 49 10 64.
 Skattnästare: SM5FA, Civ.-ing. Lennart Stockman, Boktryckarvägen 24, Stockholm 32. Tel. 45 82 56.
 Tf QSL-manager: SM5YD, Ing. Arvid Carlsson, Tallbacksvägen 26/2, Bromma. Tel. 26 19 72.
 QTC-redaktör: SM5WL, Ing. Hans Eliason, Norlindsvägen 19, Bromma. Tel. 373212
 Försälj. chef: SM5—1716, Löjtnant Karl G. Lundin, Klövernäsgatan 3, Hagalund, Försvarssektionsledare: Se FRO ordf.

FRO:s styrelse

Ordf.: Ing. G. W. Svenson, SM5—010, Frejgatan 45/2, Stockholm Va.
 Sekr.: Ing. S. Sjölander, SM5XD, Kronobergsgatan 28, Stockholm K.
 Kassaförv.: Försäkr.-tj.-m. E. Malmberg, SM5ZX, Chapmansg. 3/3, Stockholm K.
 Utbildningschef, SM5SF, A Lindskog, S1, Stockholm 61.

Minneslista

SSA:s kansli, Magnus Ladulåsgat. 4, Stockholm, Exp. 10.30—11.30. Postadr.: Stockholm 4. Postg. 52277. Tel. 417277.
 Försäljningsdetaljens postgiro: 15 54 48. Betala alltid per postgiro.
 FRO:s postadress: Box 743, Stockholm 1.
 FRO postgiro 18 37 82.
 SSA-bulletinen går söndagar kl. 0900 på 80 m. (frekvens 3508 kc) och kl. 1000 på 40 m. (frekvens 7016 kc).

Bidrag skola vara red. tillhanda senast den 25:e i månaden.

Distriktscheferna**SSA:**

- DL 1 SM1LO, S. Dalström, Mellangatan 22, Visby.
 DL 2 SM2BC, Börje Lindgren, Soldatgatan 3 C, Boden.
 DL 3 SM3LX, C. H. Nordlöw, Klubbgränd 6, Härnösand. Tel. 23 97.
 DL 4 SM4KL, Karl-Otto Österberg, Box 354 A, Vålberg.
 DL 5—Stor-Stockholm, SM5QV, Gunnar Petterson, Bokbindarvägen 86, Hägersten. Tel. Tel. 45 61 77.
 DL 5—Landsorten, SM5WI, Harry Akesson, V:a Ljusnäs, Box 179, Eskilstuna. Tel. 346 47.
 DL 6 SM6ID, Karl O. Fridén, Box 152, Bohus-Björkö. Tel. 210.
 DL 7 SM7HZ, Thure-Gabriel Gyllenkrok, Björnstorps slott, Björnstorp.

FRO:

- DC 1 SM1FP, Telegrafist A. Albin, Stettinergränd 1, Visby. Tfn Visby 1917.
 DC 2 SM2AQQ, E. Mongs, SJ, Kiruna.
 DC 3 SM3ABG, Rune Book, F4 Radio, Frösön 4.
 DC 4 SM4AIN, Serg. Kjell Malmberg, Färjestadsvägen 1, Karlstad.
 DC 5 Vakant. Post sändes till FRO, Box 743, Stockholm 1.
 DC 6 SM6BQ, Olof Lundell, Stuartsgatan 8, Göteborg.
 DC 7 SM7JP, Serg. E. Carlsson, Kinnagatan 23, Eksjö, tfn 12 77, 11 77.

Medlemsnålar kr. 2:50
 Loggböcker kr. 2:50 (omslag blått, rött el. fanér)
 Jubileumsduken kr. 4:—
 »Amatörradio» av Jan K. Möller. Häft. kr. 12:75, inb. kr. 16:50
 Telegrafverkets matrikel kr. 1:—
 Tekniska frågor kr. —:50
 Storcirkelkarta kr. 1:75
 Märken med anropssignal m. nalfastsätt. kr. 2:25, m. knapp kr. 2:50
 Loggblad för tester kr. 1:— per 20 st.
 Samtliga priser inkl. porto. Vid postförskott tillkommer 30 öre.
 Sätt in beloppet på postgirokonto 15 54 48 och sänd beställningen till

SSA FÖRSÄLJNINGSDETALJEN
 Magnus Ladulåsgatan 4 Stockholm 4

ORGAN FÖR FÖRENINGEN SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER

Red. och ansv. utg.: Ing. H. ELIÄSON (SM5WL), Norlindsvägen 19, Bromma

GOD JUL
 OCH
 GOTT NYTT ÅR
 tillönskar vi alla varandra.

Red. har ordet

Så har åter ett år gått, och ett jubileumsår till och med. När vi blickar tillbaka på dessa 12 månader med allt vad de inneburit av glädjeämnen och förtretligheter måste vi medge att slutresultatet ur alla synpunkter är gott.

Jubileumsutställningen blev en av alla omvittnad succé som t. o. m. lämnade ett icke föraktligt ekonomiskt överskott. Den pampiga jubileumsfesten har vi ännu i friskt minne. Det följande årsmötet var ävenledes mycket lyckat trots att årsavgiften måste höjas — en i många ögon onödig åtgärd. Vi kan emellertid nu ännu tydligare se att denna beska medicin var nödvändig. Medlemmarnas fordran på service och på QTC stiger stadigt för varje år i takt med penningvärdets försämring. Enbart denna senare detalj motiverade faktiskt höjningen!

Deltagandet i Pariskonferensen, ekonomiskt säkrat genom nyssnämnda utdebitering, bidrog genom våra representanters verkligt aktiva insats till att stärka vår ställning inom amatörvärlden.

Det internationella läget ter sig, när detta skrives, allt annat än ljust, men vi hoppas, att förnuftet till slut segrar och att världen forskonas från ytterligare, upprivande strider. Det är vår högsta önskan för 1951.

Tack för i år!

Julfesten och telegraferings-tävlingen

Julfesten, som i år, på uppdrag av styrelsen, anordnades av stockholmsavdelningen, ägde programenligt rum den 2 dec. på Gillet. Deltagarantalet var inte så stort men stämningen var det inget fel på. Bland de 35 närvarande hade vi nöjet se SM7UT med fru, SM7XY och SM5YS, de enda dx'en.

Vid desserten (ja, det var glace à la Melba, förstås) utdelade —QV med bistånd av fröken Fabiansson priserna för telegraferingstävlingen, vilken som vanligt på ett förtjänstfullt sätt letts av hr Jens Adolfsson på Telegrafverkets Undervisningsanstalt.

Resultatlista:**Klass A:**

- 1) Hilding Andersson, SM5LL: SSA diplom, —ZK's silvernyckel (vandringsspris), vridkondensator skänkt av National Radio samt 20 m skärmd 300 ohms kabel skänkt av —ZK
- 2) Åke Palmblad, SM5UH: 50 m 300 ohms bandkabel (—ZK).
- 3) Viktor Persson, SM5KP: Rör G4S1-B och 1624 (Standard Radio).
- 4) SM5AQW. 5) SM5JN. 6) SM5PV. 7) SM5NG. 8) SM5AFC.

Klass B:

- 1) Lars Anders Larsson, SM5BYG: SSA diplom och presentkort på 100:— kr. (—ZK).
- 2) Åke Andersson, SM5AQV: Vridkondensator (Lagercrantz).
- 3) Gunnar Lenning, SM5ANY: Rör G4S1-B och 1624 (Standard Radio).
- 4) SM5AOI. 5) SM5—1797.

Klass C:

- 1) Bertil Eersund, SM5—2118: SSA diplom, avstämningsenhet TU5—B (—ZK) och 2 st. rör SS1-B (Standard Radio).
- 2) Gunnar Pontusson, SM5AWS: 75 ohm bandkabel (—ZK) och 2 st. rör SS1-B (Standard Radio).
- 3) Erik Söderberg, SM5BCE: Rör SS1-B och några kopplingslister (Standard Radio).
- 4) SM4YJ. 5) SM5—1663.

Klass Y:

- 1) Knut Bagge, SM5JU: SSA diplom och rör 813 m. hållare (Lagercrantz).
- 2) Bengt Cadheim, SM5MC: Spolform (Lagercrantz) samt rör G4S1-B och 1624 (Standard Radio).
- 3) Rune Ullander, SM5IS: Rör G4S1-B och 1624 (Standard Radio).
- 4) SM7BUD. 5) SM5CM. 6) SM5AUC. 7) SM5AKW. 8) SM5TK.

Välsändningstävlingen:

- 1) Karl G. Mohlin, SM3AKW: SSA diplom, mikrofon m. stativ och sladd (Bäckström) och vandringspriset "Folket Berge minns".
 - 2) Bertil Egersund, SM5-2118: Kristallmikrofon Ronette (Bäckström), rör SS1 och 6V6.
 - 3) Lars-Anders Larsson, SM5BYG: Spolform (Lagercrantz) och rör 1619 (Standard Radio).
 - 4) Arne Rydahl, SM5ZL: Rör GS1-B och 1624 (Standard Radio).
 - 5) Roland Näsland, SM5CM: Rör 1619 (Standard Radio).
 - 6) SM5JU. 7) SM5-1797. 8) SM4AYJ. 9) SM5TK.
 - 10) SM5GS.
- Första och andra pristagarna i samtliga klasser erhöj ock så "Rörhandboken 1950" skänkt av f.ä. Gösta Bäckström.

Sedan vidtog dansen...

Vårt tack till —QV och fröken Fabiansson som fått försaka många fritidstimmar för förberedelserna.

Den utsände.

NRAU-test 1951

Föreningen Sveriges Sändareamatörer inbjuder härmed till 1951 års NRAU-test och nordisk landskamp.

1. Tider: 6 jan. 1951 kl. 1300—1500 GMT
kl. 2200—2400 GMT
7 jan. 1951 kl. 0600—0800 GMT
kl. 1400—1600 GMT
2. Band: 3,5 Mc och 7 Mc.
3. Telefoni och CW får användas men tävlingen är ej delad i särskilda klasser.
4. Anrop: NRAU de
5. Tävlingsmeddelande av typen 09579 KAR-LO. I den femsiffriga talgruppen är de två första siffrorna löpande nummer på förbindelsen och de tre sista är RST-rapport. Ingen deltagare får använda talet 01 som första nummer på första QSO. Vilket som helst annat tvåsiffrigt tal får användas. När QSO nummer 99 passeras skrives 00 01.... etc., dvs. hundratalssiffran strykes. Bokstavsgruppen består av fem godtyckligt sammansatta bokstäver. Varje deltagare sätter samman en grupp, som sändes vid första QSO. Vid nästa QSO sändes den grupp som mottogs i föregående QSO osv. Om någon ej lyckas mottaga bokstavsgruppen i ett QSO, sändes i följande QSO den bokstavsgrupp, som senast mottogs OK.
6. Poängberäkning: Ett QSO med samma station och på samma band är tillåtet under varje tävlingspass. Korsbandsförbindelser och QSO med eget land tillåts ej. Varje godkänt avsänt och mottaget msg ger en

poäng vardera. Således kunna max två poäng erhållas för varje QSO. Deltagare, som har förbindelse med station som icke insänder logg krediteras 1 poäng under förutsättning att även andra deltagare haft QSO med stationen, som icke insänt logg. Landskampen: för att beräkna deltagande lands finalpoängssumma antages att 4 % av till resp. lands förening anslutna medlemmar (sändareamatörer) deltaga i testen.

Exempel:

	EDR	NRRL	SRAL	SSA	TF
Medl.	1000	800	500	1200	100
Delt. i testen 4%	40	32	20	48	4
Summa delt. 144					

Blir deltagarantalet mindre än 4 % för ett land, delas deltagarnas sammanlagda poäng med fyraprocenttalet. Skulle mer än de beräknade 4 % deltaga för något land, inräknas ej poängen för de överskjutande deltagarna. Exempel:

SSA har 1200 medl., varav 45 st. deltaga i testen och erhålla sammanlagt 9600 poäng. $9600 : 48 = 200$. SSA finalpoäng blir då 200.

7. Priser: Vandringspris till segrande förening. De tre bästa i vardera landet erhålla diplom.
8. Testlogg: Dagboksutdrag skall föra den 20 januari 1951 insändas direkt till SSA Contest Committee, Box 609, Göteborg 6.
9. Resultatet av 1951 års NRAU-test publiceras i resp. lands föreningsorgan.

Göteborg den 28 nov. 1950.

SSA / SM6ID, Karl O. Fridén

Nästa års ARRL-test

går över veckosluten den 10—11 februari och 10—11 mars (CW) samt den 17—18 februari och 17—18 mars (Fone).

Vignetterna

som introduceras i detta nummer har ritats av —AGB, förstås. Red. hoppas läsekretsen finner behag i dem. De är förvisso roligare att titta på än en vanlig livlös rubrik.

Det blev alltså ingen tävling i egentlig mening, men Staffan får sitt välförtjänta pris, en sildrossel, skänkt av —WL.

FL8-filtret

Det populära FL8-filtret avslöjas i detalj av SM5BDE, som härmed gör sin entré i QTC-spaltarna. Artikeln kommer med säkerhet att väcka intresse långt utanför SMs gränser, ty data om FL8 har oss veterligt ej tidigare publicerats i amatörtidningarna.

Trots att många tusen FL8-filtrer sålts som militär surplus har inget ljushuvud kommit på idén att närmare förklara filtrets allsidiga användning. Jag vill nu inte påstå, att jag är ett ljushuvud, därför att jag nu försöker påbörja denna uppgift, ty jag har »plankat» en amerikansk instruktion, som lättfattligt och redigt klargör filtrets fulla användning, samt med all sannolikhet kan vara till mycket stor glädje för alla amatörer.

Om hela instruktionen skulle tryckas i QTC skulle den upptaga minst 7—8 sidor med många dyra klichéer, varför det har bestämts, att jag skall lämna en kortfattad men ändå så upplysande redogörelse för filtret, att de, som sedan har intresse för filtrets omändring kan rekvirera en fullständig instruktion från mig, givetvis på engelska, och jag lämnar ut den till mitt eget självkostnadspris. Instruktionen består av 6 sidor fulla med text, figurer samt kurvor, som klargör vad som kan göras och hur detta skall ske. Då jag förutsätter att intresset är stort, har jag satt priset till 2 kr. + porto.

Jag har av —ZK erhållit ett filter, som jag sprättat upp för att få en absolut klar och redig bild av filtrets uppbyggnad och jag får säga det, att jag här fått den uppfattningen att filtret är fulländat i alla avseenden. 6 drosslar och 7 kondensatorer helt inbakade i vax, är placerade i den lilla burk, som omsluter filtret. Det enda, som överhuvud taget kan cagas ur burken, är kondensatorerna, och det är dessa som skall utbytas. Samtidigt som dessa utbytas eller omkopplas, ändras också drosslarnas inbördes läge, och då kan man erhålla ett bandpassfilter, högpasfilter, lågpasfilter samt ett kombinerat hög- och lågpasfilter.

Då det kommit till min kännedom att många som inköpt filter knappast haft en aning om filtrets inkoppling vill jag börja med en beskrivning om hur detta går till. Till ledning härför kan Du titta på fig. 1, den räcker till

en början, men om Du vill ha variabel selektivitet får Du koppla in ett variabelt motstånd, som visas i fig. 2. En beskrivning om detta fanns införd i QTC av september månad av —WL. När Du gjort någon av dessa uppkopplingar har Du sett, att omkopplaren står i läge »Range» vid filtrets användande och avlyssning av cw. I detta läge användes 3 drosslar och 4 kondensatorer, varför de övriga komponenterna äro overksamma, och det är detta som är onödigt.

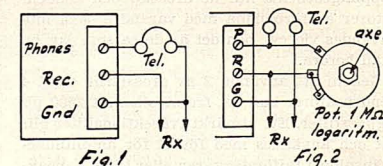

Fig. 1

Fig. 2

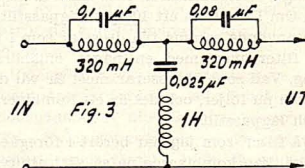

Fig. 3

UT

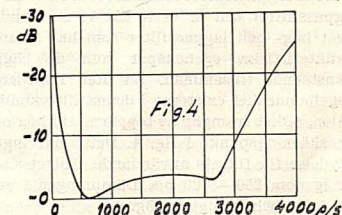

Fig. 4

Om Du har 500 ohms utgång på Din rx, kan du istället för att inkoppla filtret till hörtelefonjacken omändra filtret till ett spetsigt filter med låg ingångsimpedans och inkoppla detta till rx utgång. Många cw-operatörer beklaga sig över att frekvensspetsen på filtret (1025 p/s) är för hög för örat och i längden förorsakar trötthet. Det är faktiskt omöjligt att förändra frekvensen på filtret utan att förändra filterbalansen, vilket resulterar i en viss outputförlust och en märkbar förändring av filtrets utmärkande egenskaper. Dock kan

man med lätthet göra en effektiv filterkombination till en lägre frekvens genom att använda endast två drosslar samt ett fåtal kondensatorer. Detta filter har en något svagt avrundad spets och eliminerar mycket märkbart interferenstoner samt störningar på såväl hög- som lågfrekventa sidan. Med rätt anpassade kondensatorer kommer toppfrekvensen att ligga omkring 900 p/s. För att kunna använda filtret måste hörtelefoner på 20 000 ohm användas.

Om Du studerar fig. 3 så framgår av detta kopplingschema hur de drosslar och kondensatorer är förbundna med varandra, som inte användes vid cw, och det är dessa som jag nu skall beröra.

Genom att använda 2 av drosslarna samt 4 kondensatorer kan det framtrollas ett 2600 p/s lågpasfilter. Ett utmärkt tvåsektionsfilter blir det och användes med fördel för amplitudbegränsning i talförstärkaren eller till s. k. peak-clipper. Om Du vill ha ett 400 p/s högpasfilter kan Du använda samma två drosslar som i tidigare filter men med en något omändrad koppling. Vad som intresserar mest är väl det filter, som nu följer, och det är ett kombinerat hög- och lågpasfilter.

De två filter, som jag har berört i föregående stycke, kan kombineras på så sätt att tvåsektions lågpasfiltret sammanföres med halva högpasfiltret och ur detta får vi ett kombinerat hög- och lågpasfilter som har samma karakteristiska egenskaper som de bägge ovanstående tillsammans. En liten impedansoregelbundenhet existerar i denna filterkombination, vilket framgår av topparna till hög och låg skärningspunkt i fig. 4. Detta har ingen betydelse för filtrets användande. Filtret släpper igenom 250—3000 p/s. Dämpningen framgår klart och tydligt av fig. 4.

Då drosslarna inte kan urtagas och filtret måste placeras någonstans har jag ansett det möjligt att placera filtret i modulorn och från denna draga de sladdar till rx som behövs. Potentiometern har i så fall placerats på modulornas frontpanel. *Under den platta, som är avritad i fig. 1, finns 6 st. trimrar, som absolut inte får röras. Skulle Du röra dessa och sakna möjlighet att återställa dem, är filtret förstört. Och därför om Du vill rädda julglädden, så lyd mitt råd. Inga fingrar i maten.*

Som en sista maning vill jag på det bestämdaste varna Dig från att på egen hand utan

instruktionen utföra någon omändring, då jag vet att alltsamman kommer att misslyckas.

Jag önskar alla och envar en God Jul och på förhand lycka till med försöket. Skulle det inte lyckas riktigt, så finns jag ju kvar, och jag skall lämna Dig alla råd som behövs.

Bertil Dahlberg, SM5BDE

Södergården, Ekskogen.

EN GOD BEREDSKAP

fordrar kunnsighet och omdöme. Det är inget tvivel om att de flesta sändareamatörerna kommer att användas i försvarstjänst om något skulle hända. Deltag därför i FRO:s signalutbildning.

FRO erbjuder Dig möjligheten att redan nu sätta Dig in i de signalmilitära förhållandena. Om Du tillhör de värnpliktiga årsklasserna och redan utbildats i signaltjänst, ger dig FRO den välbehövliga repetitionen. — Om Du ännu inte gjort Din första tjänstgöring, kan Du inom FRO få den första grunden.

Allt talar för att FRO har något att erbjuda Dig. Du behöver inte inställa Dig till några kurser — sitt i Ditt shack vid den egna stationen!

FRO arbetsformer är välutformade just för sändareamatörerna, vilkas eget organ FRO är.

Redan nu är många med, men fortfarande saknas en del.

Vill Du veta mer — skriv en rad till FRO, Box 743, Stockholm 1.

Stöd Sveriges försvar — bli medlem i FRO!

6J6-tips

Då 6J6 går som blandare-oscillator eller som Clapposc.-buffer bör den triodsektion som har anoden förbunden med stift 1 (gallret går till stift 6) användas för oscillatorn. Den andra sektionen är nämligen ej mekaniskt lika stabil emedan getteranordningen är fastsvetsad på anodplåten. Detta kan ge upphov till ökad drift vid uppvärmningen och en viss känslighet för skakningar (mikroneffekt).

Ovanstående goda tips är hämtat ur »Amateur Radio», det australiska ham-organet.

Kvicksilver- och högvakuumlikriktarrör

En jämförelse beträffande viktigaste data.

Ett vanligt problem vid konstruktion av likriktare för mindre radiosändare är valet mellan kvicksilverlikriktarrör och högvakuumlukriktarrör. I denna uppsats skall ett antal olika synpunkter givas för underlättande av rövalet. I ordning alltefter vad som brukar vara aktuellt ha små underbrytningar satts på de olika punkterna, så att denna artikel skall kunna användas som uppslagstabell.

Avgiven effekt. Denna punkt brukar vara den första aktuella. Högvakuumlör lämpa sig endast för lägre effekter. Vid effekter från och med omkring 200 watt anodeffekt och högre ifrågakomma mest kvicksilverrör. Gränsen kan växla alltefter vad slags rörtyp av de båda slagen, som kunna anskaffas i de enskilda fallen.

Spänningsfall i likriktarröret. Högvakuumlörerna ha ett förhållandevis högt inre spänningsfall, vilket dessutom är beroende av belastningen; vid högre uttagen likström ökar spänningsfallet i rören. Kvicksilverrörerna ha däremot ett nästan oförändrat spänningsfall, som oberoende av belastningen är omkring 15 volt.

Spänningsreglering. Högvakuumlörerna ha på grund av sitt varierande spänningsfall en sämre spänningsreglering, så att skillnaden mellan tomgångs- och fullast-spänning kan bli rätt stor. En svängdrossel som ingångsdrossel i filtret jämte ett lämpligt bleedermotstånd rättar dock till saken avsevärt. Kvicksilverrörerna ha bättre spänningsreglering på grund av sitt konstanta spänningsfall.

Momentan toppström i likriktarröret. För högvakuumlörerna ligger den kritiska toppströmmen så högt i förhållande till medelvärdet, att det aldrig är någon risk, att man överskrider den, varför man där kan bortse från den. För kvicksilverrörerna finnes däremot ett visst kritiskt toppvärde, som ligger ganska lågt och ej får överskridas, om man vill ha rimlig livslängd på rören. Detta ställer vissa krav på t. ex. konstruktionen av filtret. Använd aldrig kondensatoringång på filtret efter ett kvicksilverrör! För kvicksilverrörerna anges av liknande skäl i rörtabellerna det minsta värde, som tillåtes på induktansen för filtrets

ingångsdrossel; använd drosselingång och gå ej under minimivärdet!

Överbelastningsförmåga. Högvakuumlörerna äro hållbara och ömma för allehanda påfrestande störningar. Kvicksilverrörerna äro däremot mera ömtåliga härvidlag; det är deras katoder, som i första hand vilja gå sönder. Detta sammanhänger f. ö. med vad som ovan sagts angående kritisk toppström.

Högfrekvensstörningar i närliggande mottagare. Högvakuumlörerna alstra inga högfrekventa störningar. Kvicksilverrörerna alstra däremot högfrekventa störningar, som i mottagare låta som ett surrande knaster, vilket sträcker sig över ett stort frekvensområde, ehuru endast på lägre frekvenser. Det händer, att man endast hör dem på t. ex. 3.5 Mc-bandet men ej på högre band. Sålunda kan en likriktare, som är tillslagen, alstra störningar, även om sändarens bärvåg är brutal! Skärmning av likriktaren och små drosslar i likriktarrörens anodtilliedningar äro de vanligaste botemedlen.

Glödspänningens noggrannhetsgrad. Högvakuumlörerna fordra i allmänhet endast att glödspänningen är riktig på omkring 2 % när. Kvicksilverrörernas glödspänning måste man däremot försöka hålla så noggrant som möjligt vid tabellvärdena. Mät den tätt intill hållaren, så att spänningsfallet i tilliedningarna ej ger vilseledande resultat. (Glöm ej att bryta anodspänningen före mätningen, ty katoden ligger på högsäpningsspotential i en likriktare för sändarens anodspänning!)

Formering. Formering av ett rör innebär en »uppvärmning» av katoden med anodspänningen antingen helt brutet eller också minskad till blott ett par procent av normala värdet. Under dylik drift med reducerade data kan man i vissa fall få till stånd en viss förbättring av ett eventuellt dåligt vakuum, enär vissa gas-rester i röret då absorberas på diverse olika sätt. Beträffande kvicksilverrör förgasas de flytande kvicksilverdroppar, som eventuellt utbildats på elektroderna genom kondensation. — Här är att säga, att högvakuumlör ej fordra någon formering annat än möjligen efter svårare överslag eller överbelastningar. Kvicksilverrörerna fordra däremot omkring 20 minuters formering, om de ej varit använda en längre tid; eljest inträda vissa störningar i deras arbete, när de inkopplas.

Läge för montering. Högvakuumrör kunna ofta monteras i vilka lägen som helst. För de större högvakuumrören rekommenderas ofta lodrätt montering, eller också föreskrives en sådan vågrätt montering, att glödtråden kommer i lodrätt plan, så att den i uppvärmt tillstånd ej skall böja sig mot anoden. Beträffande kvicksilverrör ifrågakommer däremot endast lodrätt läge, ty annars kommer det kondenserade kvicksilvret att rinna till ställen i röret, där inget flytande kvicksilver kan tillåtas under drift. Vid transport och rörytten m. m. böra kvicksilverrören ej vändas; eljest måste man formera dem om igen.

Startning av likriktaren. Högvakuumrören ha kort uppvärmningstid, och ofta kunna glöd- och anodspänningar samtidigt tillslås, om den följande belastningen i respektive förbrukningsapparater tillåter detta (t. ex. om elektrolitkondensatorerna tåla tomgångsspänning, innan övriga rör blivit uppvärmda). Kvicksilverrören ha däremot lång uppvärmningstid; anodspänningen får ej tillslås förrän minst 30 sekunder efter glödspänningens tillslag (tidsinställda anordningar med relä, DLS-rör el. dyl. kunna användas).

Baktändningar. Dessa äro en sorts överslag av glim-urladdnings-typ i bakvänd riktning i kvicksilverrör. De förekomma aldrig i högvakuumrör. Baktändning mellan anod och katod kortsluter likriktarens likströmssida, och baktändning mellan två anoder kortsluter likriktarens växelströmssida. I båda fallen uppstå strömrusningar, som måste brytas, om ej likriktarröret skall bli förstört. Man bör alltid ha säkringar på en likriktares nätsida, och just vid kvicksilverrör föreligga synnerligen starka krav på säkringar! — Orsaken till baktändningar kan vara otillräcklig formering, otillräcklig uppvärmningstid, för låg glödspänning, för kall katod, för hög backspänning i rörets spärriktning m. m.

Tändspänning. Högvakuumrören ha ingen särskild tändspänning; de bete sig ungefär likadant som en diod-detektor för den påtryckta spänningen. Kvicksilverrören ha däremot en viss tändspänning, som visserligen ligger ganska lågt men dock högre än den normala brinnspeänningen för rörtyper i fråga.

Strömfördelningsmotstånd vid paralleldrif. Då kvicksilverrörens spänningsfall är konstant kunna de ej utan vidare parallellkopplas i anoderna, ty så snart en anod tänt, tar då

hela strömmen denna vägen, och övriga anoder tända ej, och överbelastning av anoden uppstår. Därför måste små motstånd på 50—100 ohm eller små drosslar med järnkärna sättas i serie med varje anod, så att spänningsfallen i dessa tvinga alla de parallellkopplade anoderna att tända. Vid högvakuumrör erfordras aldrig några strömfördelningsmotstånd, dels emedan de ej ha någon skarpt begränsad tändspänning, dels emedan de ej ha konstant spänningsfall.

Filter. Kvicksilverrören få, som ovan nämnts, ej ha kondensatoringång, och drosselingången skall ha en viss minimi-induktans på ingångsdrosseln. Högvakuumrören kunna däremot ha antingen kondensatoringång eller drosselingång med godtycklig induktans. I drosselingången ger bättre spänningsreglering men fordrar högre transformatorspänning; kondensatoringången ger sämre spänningsreglering men fordrar lägre transformatorspänning. Från kondensatoringångsfilter kan man i allmänhet uttaga hälften så stor ström som från drosselingångsfilter under i övrigt lika betingelser beträffande likriktaren.

Direkta och indirekta katoder. Flertalet likriktarrör ha direkta katoder. Högvakuumrören finnas med både direkta och indirekta katoder. Dessa indirekta katoder tåla dock i allmänhet ej så höga spänningsskillnader mellan katod och glödtråd; och då man ju i en likriktare tager ut den likriktade spänningens ena pol från katoden, begränsar detta ett sådant likriktarrörs användbarhet, såvida ej katod och glödtråd förbindas med varandra. I vissa rör är sådan förbindning utförd inne i röret (halv-indirekt katod). Kvicksilverrören ha endast direkta katoder.

Metall- och glaskolv. Flertalet likriktarrör ha glaskolv. Högvakuumrören finnas med både metallkolv och glaskolv, men utföranden med glaskolv äro nu snart de enda, som finnas i handeln. Kvicksilverrören ha endast glaskolv.

Om ett rör går sönder, kom då ihåg, att kvicksilverrören innehåll måste anses giftigt. Akta dig för skärsår från kvicksilverberedda glasbitar; och tvätta händerna, sedan du bortskaffat det trasiga röret! Beträffande högvakuumrören äro däremot inga motsvarande synpunkter att beakta.

Sune Bäckström, SM5XL

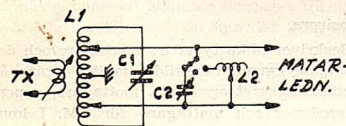
Antennfilterproblem

Artikeln »Ett antennfilterproblem» i QTC 7/1950 skall här i vissa avseenden förtydligas.

Den metod, som stod beskriven avser det fall då antennens och feederledningens längder är någorlunda riktiga, så att ej alltför mycket reaktans införes i kretsen vid matarledningens anslutning på spolen, utan så att belastningen är någorlunda av resistiv karaktär.

Ofta har man ej tillfälle att åstadkomma en på nämnt sätt resistiv avslutning av filtret. Detta ger sig tillkänna genom att filterkretsens avstämningskondensator måste justeras mera än normalt, sedan uttagen anslutits, om resonans skall kunna bibehållas.

Metoder finnas för särskild reaktans-bortstämning på feedern (matarledningen). Se fig. Resonanskretsen är C1L1; den justeras till resonans på vanligt sätt med uttagen bortkopplade. Därefter anslutes uttagen; och sedan iakttagas, åt vilket håll C1 måste vridas, för att resonans åter skall erhållas. Om C1 måste minskas, skall L2 inkopplas och justeras, tills resonansläget för C1 kommer så nära som möjligt tillbaka till det ursprungliga resonansläget.

Måste däremot C1 ökas, skall C2 inkopplas och justeras tills resonansläget åter blir det ursprungliga. Skulle nästan ingen ändring av C1 behöves, inkopplas varken C2 eller L2 enär reaktansen då är försvinnande liten och kan försummas.

Nu är alltså reaktansen »borttrollad», och justeringen av uttagen på spolen kan ske på flackaste möjliga resonans på C1 enligt de tidigare anvisningarna i julinumret.

Vid normala värden på C1L1 anbefalles C2 omkring 250—500 pF, men plattavståndet kan vara litet, omkring 0,6—1,2 mm, motsva-

rande en maximal toppspänning av 1000—2000 volt. L2 kan ha 20—25 varv, lindade med ungefär 5 cm spoldiameter, och lindningslängd 5—7 cm. Förstör ej matarledningens symmetri genom olämplig montering av C2 och L2!

Om man av någon anledning ej vill ha denna reaktans-bortstämning-anordning, vilken ju trots allt måste få en del rent praktiska svagheter, måste den ovan nämnda efterjusteringen av filteravstämning-kondensatorn vid anslutningen av uttagen i stället tjänstgöra som reaktansutjämning. Detta medför ofta, att trimning på flackaste resonans av uttags-placeringen ger otydliga resultat. I så fall ställer man filtret i resonans och söker för största möjliga värde på förhållandet eller kvoten

feederström

anodström till slutsteget

vid resonans och prövar ett flertal olika sådana inställningar. På grund av reaktansen i matarledningen måste man i detta fall prova både vid bandens låg- och högfrekvensändar. Ingen »avstämning» får falla vid vridkondensatorernas ändlägen, ty då föreligger ej intrimning utan blott gräns för kondensatorns möjligheter. Tillse, att det erhålles indikeringar åtminstone 10 procent in från ändlägena, så att man vet, att det är en verklig avstämning!

Någon kanske förvånar sig över att belastad filterkrets kräver hårdare link-koppling för fullbelastning av slutsteget än den obelastade kretsen. Detta är emellertid fullt normalt, ty den erforderliga kopplingsraden är nämligen beroende av filterkretsens effektiva Q-värde, vilket bör ligga inom tillåtna gränser.

Att man vid för lågt effektivt Q får olika avstämningar av filtret för resonans i slutsteget och för resonans i utgående feederström beror på att formeln för parallellresonanskretsens impedans $Z = L/CR$ ej är exakt utan endast gäller under förutsättning, att kretsens lokala förlustmotstånd R är lågt i förhållande till L . Vid högre R , alltså lägre Q , i förhållande till L , gäller formeln ej; inställningen för största impedans blir ej längre densamma som för bortstämning av reaktansen.

Sune Bäckström, SM5XL

QTC—Amatörradio—OZ

Då möjlighet alltså saknas att kunna postprenumerera på samtliga våra grannlän-
ders medlemsblad, kommer liksom under detta
år visst utbyte av tidningar att ske även un-
der 1951. Cirka 50 ex. av de svenska, norska
och danska tidningarna försändas till respek-
tive lands föreningar i och för utdelning på
medlemmar. Här i SM erhålla styrelsen och
distriktsledarna Amatörradio och OZ (styrel-
semedlemmarna dessutom den finska Radio-
amatörradi). Resterande tidningar förbehålles i
första hand lokalavdelningar. För eventuellt
överbliuina exemplar kunna intresserade en-
skilda medlemmar teckna s.g.

Nu gällande fördelning av den norska och
danska tidningen upphör från och med års-
skiftet. Hittillsvarande och nya »gratisprenu-
meranter» torde snarast och senast den 10 ja-
nuari skriftligen meddela SSA kansli önskemål
om erhållande av nämnda tidningar under
1951.

Upplysningsvis kan meddelas att postprenu-
meration kan göras vid landets postkontor.
Årets prenumerationspris är kr. 8:88 för LA-
tidningen (12 nr varav 2 dubbel-nr) och 8:40
för OH-tidningen (utkommer med 6 nr o:h är
helt finskspråkig).

NRAU / SM5ZP

Boklådan

RSGB har utgivit en samling småskrifter,
som behandlar olika delar av radiotekniken på
ett elementärt och lättfattligt sätt.

De torde fylla ett visst behov, enär det ej är
gott om litteratur som kan rekommenderas
dem som vill lära sig de första grunderna
inom amatörradiation.

Härnadan ges en kort beskrivning över inne-
hållet i häftena.

Simple Transmitting Equipment.

Förutom enkla sändare avhandlar detta
häfte även begreppet antenner och deras in-
koppling till sändaren. Samtliga konstruk-
tionsbeskrivningar avse x-talstyrda sändare,
men en VFO finns också beskriven.

VHF Technique.

Innehåller ett instruktivt kapitel om VHF-
antenner samt ett kortare om d:o sändare.
Resten innehåller åtskilliga konstruktionsbe-
skrivningar av VHF-mottagare.

Beträffande mottagarekapitlet kan anmär-
kas att de flesta beskrivningarna saknar foto-
grafier och monteringsritningar. Enär monta-
get och nybyggnaden är av stor betydelse för
VHF-byggen, skulle jag i detta sammanhang
vilja varna dem som ej tidigare sysslat med
VHF att ej endast bygga efter kopplingssche-
ma.

Valve Technique.

Ett bra häfte som innehåller en hel del tips.
Bl. a. finns det utmärkt anvisningar hur man
skall använda kurvorna i fabrikanternas data-
blad, åtföljda av praktiska räknexempel.

Transmitter Interference.

Behandlar det känsliga problemet BC-stör-
ningar och framlägger många beaktansvärda
synpunkter på problemen. En stor del av häf-
tet avhandlar även TVI-problem, vilket för
SM-hansen lyckligtvis ej ännu är aktuellt,
men det skadar nog inte att vid planeringen
av nya sändare försöka ta hänsyn till dylika
synpunkter.

Receivers.

Beskriver olika typer av mottagare och de-
ras uppbyggnad. Särskilda kapitel ägnas åt
avstämningsskretsar, raka mottagare, super-
heterodyner och mottagare för FM. I kon-
struktionskapitlet beskrives en enkel 2-rörs
batterimottagare och en 3-rörs super. Lämp-
liga kraftaggregat behandlas också samt fel-
sökning. Som avslutning finnes en rätt utför-
lig litteraturförteckning (artiklar i RSGB-bul-
letin, QST, Short Wave Magazine och Wire-
less World).

—PL

Ovanstående böcker tillhandahållas fr. o. m.
årsskiftet av Försäljningsdetaljen som har en-
samrätt på försäljningen i Sverige. Priserna
har ännu ej fastställts men torde komma att
ligga mellan 2 och 3 kr. Beställningar sändas
till Kansliet, Magnus Laduläsgatan 4, Stock-
holm 4.

Grundad 1878

**AB
STOCKHOLMS
PATENTBYRÅ**

Zacco & Bruhn

Patent-Varumärken

H. Onn, I. Stäck, E. Holmqvist
N. Larfeldt

Medlemmar av Svenska
Patentombudsföreningen

CENTRUM • STOCKHOLM
Kungsgatan 36 - Tel. 23 09 70

Nästa nummer

I nästa nummer kommer förslaget till nya
stadgar att publiceras. Du kan där även stu-
dera valkommitténs förslag till ny styrelse,
trioblandning (av —AHF), ECO contra
Clapp (—XL), frekvensfördubblareheter
(—XL) m. m. m. m.

WAA

Worked All America

Den brasilianska amatörklubben (LABRE)
utdelar ett certifikat, WAA (Worked All Ame-
rica), vilket torde vara av samma svårighets-
grad som WAZ. Atminstone tyckte Red. det
vid ett misslyckat försök att få ihop de nöd-
vändiga 45 QSO'na.

Kontakterna skall ha ägt rum ej tidigare än
den 1 november 1945 och den mottagna rap-
porten måste vara minst S3 och T8. QSO med

mobila stationer räknas ej. Ingendera parten
får använda portabel station.

Bekräftelserna på förbindelserna (QSL el.
brev) sändas till LABRE, P. O. Box 2353, Rio
de Janeiro, Brasilien. De bör åtföljas av en
ansökan, en förteckning över QSO'na och ett
antal internationella svarskuponger, som räk-
ker till att returnera det hela.

Här följer en förteckning över »länderna»:

1 — Alaska	KL7
2 — Antarctica	VP8
3 — Argentina	LU
4 — Bahama Islands	VP7
5 — Barbados	VP6
6 — Bermuda Islands	VP7
7 — Bolivia	CP
8 — Brazil	PY
9 — Canada	VE
10 — Canal Zone	KZ5
11 — Cayman Islands	VP5
12 — Chile	CE
13 — Clipperton Islands	TI
14 — Cocos Islands	TI
15 — Colombia	HK
16 — Costa Rica	TI
17 — Cuba	CM, CO
18 — Dominican Republic	HI
19 — Easter Island	CE
20 — Ecuador	HC
21 — Falkland Islands	VP8
22 — Galapagos Islands	HC
23 — Greenland	OX
24 — Guadeloupe	FG8
25 — Guantamano Bay	KG4
26 — Guatemala	TG
27 — Guiana, French et Inini	FY8
29 — Guiana, Netherland	PZ
30 — Haiti	HH
31 — Honduras	HR
32 — Honduras, British	VP1
33 — Jamaica	VP5
34 — Leeward Islands	VP2
35 — Martinique	FM8
36 — Mexico	XE
37 — Miquelon et St-Pierre, Islands	FP8
38 — Western Netherland India	PJ
39 — Newfoundland et Labrador	VO
40 — Nicaragua	YN
41 — Panama	HP
42 — Paraguay	ZP
43 — Peru	OA
44 — Porto Rico	KP4
45 — Salvador	YS
46 — South Georgia	VP8
47 — South Orkney	VP8
48 — South Sandwich Islands	VP8
49 — South Shetland Islands	VP8
50 — Swan Islands	KS4
51 — Trinidad et Tobago	VP4
52 — Turks et Caicos Islands	VP5
53 — U. S. A.	K et W
54 — Uruguay	CX

55 — Venezuela	YV
56 — Virgin Islands	KV
57 — Windward Islands	VP2

WAE

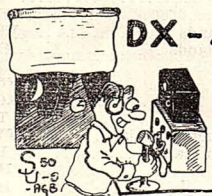
Det i QTC nr 10 omnämnda WAE-diplomet har tills dato utdelats i 10 exemplar. Innehavarna är:

1. W2IOP	103 p.	6. DL7AA	110 p.
2. HB9DS	102 »	7. DL1GV	101 »
3. OK1HI	112 »	8. W8GDH	102 »
4. OK1FF	106 »	9. HB9HK	100 »
5. DL7AH	110 »	10. G5FA	111 »

De båda schweiziska stationerna har erövrat diplomet för Fone-kontakter. De övriga har använt CW.

Vem blir förste SM?

—XL påpekar att prefixet för Estland är UR2 ej UR6 som angavs i listan i QTC nr 10. Red. beklagar felet men det står faktiskt UR6 i QRV's originaltext!

DX - SPALTEN

Årstiden synes vara mer lämpad för rebuilding och stilla kontemplation än för jakt på storvilt. Gamla inbitna dx-jägare stå knappt att känna igen utan de sedvanliga ringarna under ögonen och påstå sig vara utvilade och fördärvade av det myckna nödtvungen sovandet under condsfria nätter. Det blir allt glesare med högklassiga dx i loggarna.

10 mb

sveik tydligen sitt löfte att öppna ordentligt och

20 mb

har inte gjort någon människa glad det heller, dött som det varit på kvällar och nätter och

WXBAS

Under ovanstående mystiska rubrik döljer sig ett certifikat, som är så nytt, att det ännu ej utdelats till någon. Namnet utgör en förkortning av »Worked 10 Bruges Amateur Stations». Den, som efter den 1 jan. 1951, får förbindelse med minst 10 hams i distriktet Bruges (Brügge) i Belgien, kan göra anspråk på certifikatet.

Några QSL erfordras inte utan det räcker med att en lista upptagande anropssignalerna, datum, tid och band insändes till The Bruges Gang, U.B.A., Post Office Box 38, Bruges, Belgien. Fem internationella svarskuponger bifogas.

Följande stationer har i skrivande stund rätt QTH: ON4AJ, —DJ, —DZ, —IA, —IB, —IC, —IG, —IH, —IK, —KF, —LC, —LO, —LV, —OD, —OO, —PU, —UM och —YA. Summa 18.

svagt under dagsljus. Ett rykte på bandet vill dock göra gällande att ett cq körts där helt nyligen av en SM5.

40 mb

släpper igenom ett och annat, men riktiga rapporter saknas. —ATZ påstår sig vid ett tillfälle ha deltagit i en animerad klappjakt på en liten förskrämd 4X4 och —YG förtäljer om en CE3, som dock —WJ snappade åt sig.

80 mb

Nil rprts, sri!

Fourth All-European DX competition 1950, cw-delen, tycks av ovannämnda orsaker blivit en besvikelse för många och åtskilliga lade också av efter några timmars bad luck.

Emellertid, nedanstående uppställning visar att en del inte låter sig nedslås av sådana bagateller som bad conds. Som synes är bidragsgivarna gamla bekanta — hur är dx-läget i övriga distrikt? Och för resten av SM?

QSL

W2SN hade vänligheten meddela att YA2B's identitet fortfarande är höjld i dunkel, men

A f r i k a				
SNT	Stn	QRG	AI A3	QSO med
0820	FQ8AE	14090	A1	LL
0830	OQ3NK	..	..	..
1630	EK1AO	14010	..	YG
1710	CR7BB	14075	..	CO
1740	ZD2LO	14100	..	..
1810	OQ5BR	14050	..	LL
1830	Q35FG	14005	..	YG
1835	VQ3JN	14075	..	LL
1845	CR7BB	..	..	..
1850	ZE3JC	14100	..	CO
1915	CR7AG	14065	..	YG
1920	CR7CK	14080	..	LL
1925	ZE3JC	14060	..	..
1930	VQ4BC	14025	..	..
2100	CR7AD	..	..	..
	EK1SA	14170	A3	..

A s i e n				
SNT	Stn	QRG	AI A3	QSO med
0705	YK1AE	14280	A3	LL
0725	Y13ECU	14145	..	..
1510	V86AE	14090	A3	..
1555	VU2NG	14125	..	YG

N. A m e r i k a				
SNT	Stn	QRG	AI A3	QSO med
0615	KL7AES	14010	A1	YG
0905	KL7ACJ	14050	..	..

S. A m e r i k a				
SNT	Stn	QRG	AI A3	QSO med
1135	LU7DJF	14050	A1	LL
2040	PY2DV	14025	..	..

O c e a n i e n				
SNT	Stn	QRG	AI A3	QSO med
1400	VK9QK	14010	A1	LL
1430	VK1RF	..	..	CO
1545	VK1YG	..	..	YG
1815	..	14100	..	..

att en diger bunt kort ligger och väntar. Hank skriver: Ehuru jag inte känner honom, tror jag dock att hans begäran om QSL via en regeljär QSL-byrå indikerar att han inte är en »phoney»...

Samtidigt passar W2SN på att visa upp litet statistik från W2 QSL-byrå:

1932		5000	1941		520
33		10174	42		—
34		20716	43		—
35		27860	44		—
36		33162	45		—
37		35716	46		15056
38		38530	47		70115
39		35545	48		85250
40		3785	49		105050
			nov. 50		75135

Puh!

—4GL omtalar att kort snabbt erhållits från KX6BA via dennes hemmasignal. Utsändandet skötes av den våldresserade maken.

—5PA hade turen stöta ihop med F9QU, som nyss hemkommit från Martinique, och under qso'et avslöjade fransmannen att han ombesörjde QSL för FM7WF och FM7WE.

QSL från 3A2AB rovd av —XL, vilket visar att denna Monaco-stn är OK. Lic tillhör DL4FS och DL4UI. Av dessa är —4FS identisk med W9SRB.

RCC

Genom —XL erfar vi att ev. aspiranter på lumpuggarklubbsmedlemskap med fördel kan kontakta ON4IV, som är av rätta RCC-ullen och villigt lämnar sitt bistånd åt envär som vill bli ägare till det trevliga diplomtet.

WAZ-tips

För dem som har beamarna på Pakistan kan det vara nyttigt att veta att AP omfattar tvänne zoner, berättar samme —XL:

Zon 21 = AP3 = Baluchistan
Zon 22 = AP2 = Sind
= AP4 = Northwest Frontier Province
= AP5 = West Punjab

Nya prefix

VT, kontinent Asien, Kuwait-området, Zon 21.

ZB3, kontinent Europa, Linosa-ön (SW Malta), Zon 15.

Adresser

KL7ACJ, Box 1385, Fairbanks, Alaska.
KL7AES, Box 967, Fairbanks, Alaska.
KX6BA via W6PZ.
VK1YG via VK2YG.
ZS6WJ, Box 27, Vereeniging, S. Africa.

Till slut

avtackas bidragsgivarna å det varmaste. Välkomna igen — låt ej spalten dö svältöden!

73 och fb dx-jul!

—UH

DXCC m. m.

SM7QY har i dagarna fått sitt DXCC-cert. Det kom ungefär samtidigt med WBE-diplomet. —7VX gläder sig åt ett nyligen bekommet WAC-cert. Vi gratulerar OBs!

Det är kul att köra portabelt

Jag är inte riktigt säker på att Du instämmer i rubrikens påstående, om Du just nu hör det snöblandade regnet piska mot rutan i Ditt varma, ombonade shack. Kanske tänker Du också med en rysning på hur Du i det militära har släpat på s.k. bärbara radiostationer — av storleksordningen deciton — och kanske vill Du ha minst 500 watt i pytsen för att trivas. Men jag ska ändå ta några spalter i anspråk för att om möjligt värva några proselyter till de portabla killarnas stronga gäng.

Att bläddra i min logg för 1950 är ett lätt arbete, eftersom den upptar mindre än 50 QSO. Men de flesta av dem är körda från platser långt utom det egna shackets hank och stör, från Mullfjället i norr till Ölands södra udde i söder, från Alingsås i väster till Fårö i öster. Låt oss skärskåda det hela i tidsförljd.

Att två hams använder påsken till att tram-pa iväg på en överlastad tandemcykel för att under tre dagar prova en portabel station kommer måhända en ordinär ham att le medlidsamt. Nåja, sändaren-mottagaren »Pluto» och handgeneratoren »Dragos» tillät oss i varje fall att mitt på dagen köra telefoni på 80 m på upp till 75 km distans (R5, S7) och på kvällar och nätter blev resultatet lika gott som med en stationär station av samma storlek. Antennen var 10–15 m lång, antennmasterna på rot, vilket är billigast.

I april ägde en FRO-övning rum i Göteborgstrakten. Vi startade några stycken i —XD:s »Puffy», en trivsamt, fyrkantig bil som redan 1949 uppnådde myndig ålder och som drevs med svagdricka. Vi lämnade Stockholm en fredagkväll, såg gryningsljuset framkalla Visingsö ur ett grått töcken och nådde konstigt nog Götet på lördag morgon. På eftermiddagen uppnåddes upl, ett övergivet trädgårds-mästarboställe, fordom lydande under ett anrikt herresäte i Alingsås environger. Jag hade litet tid över, anslöt pytsen till en av avflyttade eller utdöda urinnevännare uppsatt antenn — 7 m lång och 4 m hög — och hade inom fem minuter foni-QSO med —YS i Uppsala. Detta är ju i och för sig inte alls så lustigt, men just det där att komma till en vilt främmande plats med en liten apparat i handen och med dess hjälp hålla kontakten med vännerna runt om i landet, det är det en viss tjustring med.

Att sedan även FRO-övningen blev hellyckad är, som det heter, en annan historia.

I början på maj avsåg —AVC att ta studenten. Eftersom detta, mänskligt att döma, skulle bli ett engångsförlopp, ansågs det lämpligt att föreviga evenemanget. Till den ändan placerade sig —ABC med en 10-metersmottagare, en trådspelare och en 80-meterssändare

Strumptorkning på fåbodvallen med antennen som klädstretch.

hemma hos delinkventen, medan jag väntade på Norra Latins skolgård, iklädd en specialbyggd 6-rörs 10-meters telefonisändare (kristallstyrd, input en watt, avsedd för kristallmike, format 15×11×6 cm). Bredvid mig stod —GQ med en 80-metersmottagare för att få rapporter från inspelningscentralen om kvaliteten etc. Så balanserade jag mitt 2,5-metersspröt fram genom mängden av släkt och radioamatörer och började mitt QSO med att tala om för —ABC vad jag såg (vilket är till-låtet) och han spelade in vad jag sade (vilket också är tillåtet). Detta fortsatte sedan medan —AVC på en skramlande kärra drog genom stadens gator under den värsta rusningstids-trafiken. Inklämda mellan två dussin trådbussar på Kungsgatan kunde vi inte få fram många stavelser till trådspelaren, men i övrigt gick det fint, trots att den nyfikna allmogen understundom bildade en kompakt skärm runt mig och mitt antensspröt.

I gengäld inbjöds jag av —AVC och hans vänliga familj att gästa deras Fårö-QTH under en vecka omkring pingsten. Fårö är ett egendomligt ställe norr om Gotland, där folk talar ett språk som jag inte är säker på att de

själva förstår, där små lamm ystert bråkande kultrar sig mot herdens fötter och där elektrifieringen inte fortskridit nämnvärt. Men i skenet av en osande fotogenlampa och vid det trevna surret från vibrapakken nådde några signaler vännerna på fastlandet, allt medan doften av björklöv och tallbarr tillsammans med myggor och fåflugor letade sig in till oss från sommarnatten därute.

Midsommartid är fjällbudkavletid. Fjällbudkavlen är världens hårdaste orienteringstävling och varar i tre dagar. I år hade 90 man, representerande fem nationer, samlats i Jämtlandsfjällen för att ta sig fram på en tolvmilabana med enorma höjdskillnader mellan kontrollerna. Dessa kontroller var obemannade — den tävlande stämplade själv sitt kort med en i terränglådan upphängd stämpel. Om en man inte kom fram i rimlig tid hade man oändliga ödemarker att söka honom i. Radiofr-bindelse mellan dagens slutpunkt och en kontroll på mitten av sträckan kunde reducera området till hälften och påskynda erforderlig hjälp flera timmar. Genom försäkningsgaranter i den arrangerande tidningen tillfrågades —GQ och jag om vi ville ordna saken mot att vi fick fria resor och fritt uppehälle. Vi ville!

I egenskap av amatörer hade vi, om jag fattat Telegrafverkets bestämmelser riktigt, inte rätt att rädda några liv åt tredje part, men i FRO regi kunde vi få göra det. Alltså bedrevs trafiken som FRO-dito och faller därför utanför denna skildring. Men när vi som omväxling mot Stalltjärnsstugans höskulle övernattade på lyxhotellet i turistcentra däruppe, då kom alltid en av de tre medförda kompletta stationerna — från 15-wattssändare med BC-348 till enwattare med tvärörs mottagare — fram, en antenn smögs ut genom fönstret och så hade vi grabbarna därhemma på träden! — Och på dagarna traskade vi i fjällen med pytsarna. Att bära upp stationen till en fåbod i trädgränsen, att köra lite trafik därifrån och att däremellan blicka ut över landskapet med sol över Tännforsen där nere, sju km bort, medan Sylarnas snöfläckade massiv med sina molnkrönta toppar reser sig vid horisonten, det är en angenäm omväxling mot det vardagliga radiopysslet!

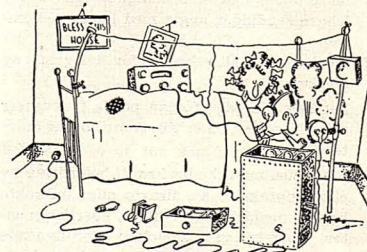
Tävlingen avslutades i Vålådalen, som förutom av naturskönhet utmärkes av att nätspänningen är 90–120 volt likspänning. Tack

vare vippor, i lönnod anslutna till ackarna i de lyxak som Olanders gäster hade parkerat vid etablissemangent, klarades radioförbindelserna även härifrån. Dessutom hade jag hunnit vara med om den sensationen att i ösregn, endast iförd träningsoverall, ligga på rygg i mossan 8 km från närmaste människoboning, trampande »Dragos» runt och med den på magen placerade nyckeln sända iväg de lagnummer och tider, som jag antecknat på en lapp, vilken med hjälp av en krokodilklämma satts fast på en dvärgbjörkskvist. Det är kul att köra portabelt!

Till det redan nämnda skulle kunna läggas semesterns färd per mc — med radiostation bakpå — till Ölandslägrat, där det också kördes portabelt, trafiken från ett tält någonstans i Sörmland en frostig natt i november under Svenska Motorklubbens Rikspokaltävling m.m. Men det ovan anförda får räcka som bevis på, att amatörtrafik ingalunda måste bedrivas från hemmaplan. Blir stugan Dig trång så ta pytsen under armen och stick ut! Helst bör Du dock bygga en för hård tjänst lämpad station, gärna i en sluten låda, så att rör och kondar inte bryts av när Du stoppar den i ryggsäcken. Beträffande utförandet i övrigt får jag hänvisa till vars och ens erfarenhet och till litteratur, t.ex. till QTC år 1949, nr 3 s. 58, nr 4 s. 77 och nr 5 s. 102.

Planerar Du i januari, bygger i februari och provar i mars så har Du allting klart tills det börjar bli lite varmare i markerna! Väl mött i terränglådan på värkanten!

SM5IQ

Din rökning i sängkammaren kommer att ta dö' på mig, Hampe.

(Ur The Short Wave Magazine)

Vilkår for bruk av amatør-sender

Føljande bestämmelser gäller i Norge. Det är —ZP som ställt dem till förfogande. Jämförelsen mellan dessa och våra egna bestämmelser är mycket intressant.

1. SENDEREN skal ha en så konstant frekvens og være så fri for oversvingninger som teknikken til enhver tid tillater. På frekvenser lavere enn 30 mc/s tillates som anodespenning bare brukt likespenning med minimal rippel, og bølger av type A2 er forbudt.
2. Montasjen av maskiner, apparater og antenne må skje i samsvar med de gjeldende forskrifter for elektriske anlegg og spesielle forskrifter som måtte bli utferdiget for radioanlegg.
3. Likestromseffekten tilført anoden i siste forsterkertrin må ikke overstige 50 watt.
4. Stasjonen skal være utstyrt med en frekvensmåler som er justert for de frekvenser senderen arbeider på. Er ikke senderen kristallstyrt, skal stasjonen også ha en oscillerende frekvensmåler, adskilt fra selve senderen.
5. Innehaveren av sendetillatelsen er med hensyn til senderens anlegg og drift forpliktet till å rette seg etter de til enhver tid gjeldende nasjonale og internasjonale bestemmelser og reglementer. Enhver bruk av senderen skal skje reglementsmessig.
6. Stasjonen tildeles kjennesignalet Dette skal brukes på reglementsmessig måte under enhver sending, og skal under lengre sendinger angis med korte mellomrom.
7. SENDEREN tillates brukt for telegrafi og telefoni.
8. Sending må bare foregå på de frekvenser som til enhver tid er tillatt for norske amatørstasjoner.
9. Stasjonen må ikke brukes til befordring av eller opptakelse av direkte eller indirekte betalte meddelelser, nyheter, avertissementer, forretningsmeddelelser eller lignende eller brukes på noen måte som er til skade for offentlige eller private interesser. Utvekslingen av meddelelser skal foregå i klart språk (anerkjente forkortelser er dog

tillatt) og skal begrenses till meldinger som står i forbindelse med forsøkene og til bemerkninger av personlig art som det på grunn av deres ubetydelighet ikke kan bli tal om å befordre over de offentlige kommunikasjoner. Det er forbudt å befordre internasjonale meldinger for tredjemann.

10. All sending av underholdings-, opplysnings-, reklame- eller propagandastoff eller lignende er forbudt, enten dette har sin opprinnelse på egen stasjon eller mottas fra andre radiostasjoner. Innehaveren er ansvarlig for at sending eller utspredning av falske eller bedrageriske nødsignaler, nødalarmer og andre falske meddelelser ikke finner sted.
11. Stasjonen må bare betjenes av personer som har amatersendetillatelse.
12. Det er forbudt å oppta annen radiokorrespondanse enn den stasjonen i henhold til foranstående paragrafer 9 og 10 i disse vilkår og i henhold til kringkastingsbevisets vilkår har rett til å motta. Dersom slik korrespondanse ufrivillig mottas, skal den hverken gjengis skriftlig, meddeles tredjemann eller nyttes på noen som helst måte, men holdes strengt hemmelig.
13. Det er forbudt å korrespondere med eller utføre forsøk med stasjoner i land hvis administrasjoner har kunngjort sin innsigelse mot dette.
14. Stasjonen må ikke forstyrre offentlig eller kommersiell radiotrafikk, herunder innbefattet norsk kringkasting. Utgiftene til å skaffe bort slike forstyrrelser skal innehaveren av sendetillatelsen betale, enten det gjelder nødvendige endringer ved senderen eller ved den stasjonen som forstyrres.
15. Ved stasjonen føres dagbok, hvor det skal innføres når sending begynner og slutter, med hvilke stasjoner det er korrespondert med telegrafi eller telefoni og for øvrig det som er av interesse for å bedømme senderens virksomhet.
16. Innen hvert års 1ste februar skal innehaveren av sendetillatelsen sende Telegrafstyret en kort rapport om hvordan stasjonen har vært brukt i det forløpne år. Innehaveren er videre forpliktet til når som helst å gi de opplysninger om stasjonens drift som Telegrafstyret måtte ønske.
17. Får en amatør ved lytning mistanke om at den avlyttede stasjonen driver ulovlig sen-

ding, har han plikt til straks å melde det til Telegrafstyret og til sin organisasjon, videre såvidt mulig å lokalisere den ulovlige sender og meddele Telegrafstyret resultatet av sine undersøkelser.

18. SENDEREN kan brukes innenfor landets grenser utenfor den vanlige adresse, og ombord i små lystfartøyer som ikke har vanlig radioinstallasjon. Når senderen brukes slik, skal anropssignalet begynne med LB istedenfor LA.
19. Stasjonen skal når som helst kunne kontrolleres av Telegrafverkets kontrollører.
20. For sendetillatelse betales en avgift av kr 20.— pr. kalenderår eller del derav. Avgiften betales uten påkrav til Telegrafverkets hovedkasserer innen hvert års 1ste april.
21. Når Telegrafstyret finner det påkrevd kan bruken av stasjonen forlanges helt eller delvis innstillet eller sendetillatelsen innndras. Erlagt avgift tilbakebetales ikke.
22. Telegrafstyret kan i spesielle tilfeller og på særlig søknad dispensere fra vilkårens tekniske bestemmelser. Vilrårene for sendetillatelse kan Telegrafstyret når som helst forandre uten at dette medfører krav på erstatning.
23. Sendetillatelsen bortfaller uten videre
 - a) dersom det skjer brudd på noen av dens bestemmelser.
 - b) dersom dens innehaver opphører å være norsk statsborger.
 - c) dersom skyldig avgift ikke er betalt i rett tid.
 - d) dersom innehaverens kringkastingskort ikke fornyes.
 - e) når mobilisering er befalt.
24. Tillatelsen gjelder bare i fredstid. Innehaveren av sendetillatelse er i krigstilfelle pliktig til om det kreves å stille sitt radiomateriell til statens disposisjon eller la det forsegles.

Telegrafstyret, Oslo, september 1946.

Frekvenser for amatørstasjoner pr 1/1 1949

Med henvisning til vilkårens paragraf 8 er bestemt:

Følgende frekvensbånd er fra 1. januar 1949 tillatt for amatørstasjoner:

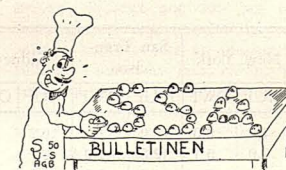
For krystallstyrte sendere med bølgtyp A1 (telegrafi)

3500—3635 kc/s
3685—3950 »
7000—7300 »
14000—14400 »

I øvrigt som i SM.

For alle andre sendere (VFO og telefoni)

3505—3630 kc/s
3690—3945 »
7010—7290 »
14020—14380 »

Nov.
1950

SSA-bulletin nr 181 den 5/11 1950

Från tävlingsledningen meddelas, att årets SSA jultest avverkas den 25—26 december.
SMSVC/8 ombord s/t Soya Christina anländer Belgiska Kongo den 11 dennes. QRV för SM-lte på ca 14075 kc alla dagar på tider enligt QTC nr 9 sid. 216. VC mottager med nöje lyssnarrapporter, vilka samtliga besvaras med QSL. Återvänder till Curacao omkring den 13 dennes. Resan över till Västindien tar 15 dygn.
H7-testen (norska kungstesten) vanns även i år av LA7Y med 155 poäng, som därmed erövrat pokalen för gott genom att tre år i följd ha fått första teckning i den.
Preliminära tävlingsdagar för NRAU-testen är den 5—6 januari.
Även norska styrelsen arbetar med omorganisationsförslag för NRRL.

SSA-bulletin nr 182 den 12/11 1950

Fredagen den 1 december vikes för SSA telegraferingsstävland. Lokal telegrafstyrelsens undervisningsanstalt med ny adress Hornsgatan 103 Sthlm. Dagen därpå kallar DLSS till jultest på restaurang Gillet.
Styrelsemöte hålles kommande onsdag.
Glada bidrag till QTC julnummer mottagas redan nu och med största tacksamhet av redaktören.
Styrelsens stadgeförlag har nu slutjusterats och kommer att publiceras i QTC nr 12.
Inga solfäcker för närvarande.

SSA-bulletin nr 183 den 19/11 1950

Första perioden av "Fourth All-European DX Competition 1950" inträffar kommande weekend, då CW-testen äger rum. Från och med nästa bulletin meddelas uppgift på av telegrafstyrelsen senast utdelad ham-signal.
Försäljningsdetaljen saluför med början av nästa månad ett antal olika RSGB-handböcker. Närmare uppgifter meddelas i QTC nr 12.
SM8VC, som häromdagen lämnade Belgiska Kongo, befann sig i går på 5 grader västlig longitud. Beräknar ankomma Curacao i Västindien den 2/12. Den 16 dennes kl 2158 gmt hade SVC ib QSO med LA4QC i Antarktis.

SSA-bulletin nr 184 den 26/11 1950

Senare än den 28 dns kan redaktören ej motta bidrag till julnumret.
Över ettusenethundra förfrågningar har SM6ID erhållit angående Forth All-European DX-testen.
Telegrafstyrelsen utdelar för närvarande amatorsignaler inom gruppen B—N.
På Medelhavet seglar SM8LS. Han lämnade Rom i går för färd till Istanbul. Är angelägen om SM-QSO på 20 m.
Nytt belgiskt certifikat, WXBAS, "Worked Ten Brugge Amateur Stations". Här gäller att c'ter årsskiftet 4 QSO med minst 10 st av stadens nu till antalet 17 uppgående hamnen.

SM5ZP

JANUARI 1951

GMT	New York		San Francisco		Sidney		Kapstaden		Calcutta		Rio de Janeiro	
	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF
00	7,0	6,0	13,0	11,0	10,2	8,7	10,4	8,8	10,1	8,6	10,2	8,7
02	6,0	5,1	12,8	10,9	10,7	8,7	10,2	8,7	9,0	7,6	10,0	8,5
04	6,0	5,1	11,6	9,9	9,0	7,6	9,5	8,1	8,4	7,1	10,0	8,5
06	6,0	5,1	10,7	9,1	23,6	20,0	13,6	11,5	27,0	23,0	9,1	7,7
08	6,3	5,4	9,7	8,2	27,6	23,4	30,0	25,4	34,0	28,9	16,0	13,6
10	9,0	7,6	9,9	8,4	24,2	20,6	33,3	28,3	29,8	25,3	30,2	25,6
12	15,0	12,7	10,2	8,7	24,8	21,0	33,7	28,6	24,0	20,4	33,0	28,0
14	26,0	22,1	9,4	8,0	17,7	15,0	31,8	27,0	17,8	15,1	32,0	27,2
16	26,7	22,7	16,0	13,0	11,6	9,9	24,1	20,5	11,3	9,6	28,1	23,9
18	20,8	17,7	16,0	13,6	9,2	7,8	14,6	12,4	9,6	8,2	20,4	17,3
20	10,0	8,5	12,7	10,8	9,0	7,6	12,2	10,4	9,8	8,3	13,1	11,1
22	7,7	6,5	12,2	10,4	9,0	7,6	10,0	8,5	9,4	8,0	10,7	9,1

SM4SD

Från SM8-fronten

Ur senaste brevet från SM8VC:

I en dalgång på ett par hundra meters djup flyter den mäktiga Kongofloden fram, bildande virvlar av imponerande kraft på sina ställen, och ger ett överväldigande intryck av levande styrka, som dock besegras av de moderna fartygens koncentrerade maskinstyrka. Men det sker inte utan motstånd. Mil för mil får fartygen kämpa sig fram uppför floden, som i det närmaste saknar stränder, och där det här och var finnes en strandremsa, kan man få se vita vadarfåglar i fredligt umgänge med de allt annat än-trevliga skapelser som kallas krokodiler.

Ur djupet av denna klyfta hade jag faktiskt inte vågat hoppas på att några SM-QSO skulle vara möjliga, men försökte i alla fall med det vanliga callet. Och si, det gick! SM7QY, som blivit en nästan obligatorisk kvällsgäst i min tx, kom in först, och därefter SM7FN samt

SM5LL, och med alla tre genomfördes QSO:na till 100 procent.

Så en gammal regel besannades åter. När man minst väntar att det ska lyckas, så lyckas det, och när man med nästan övertygelse i förhoppningarna skickar ut sitt call, åker man utan vidare ner i knäppkängorna! Med förra afrikaresans goda resultat i friskt minne, lämnade jag Curaçao denna gången med 20 dagars resa framför mig, och med just sådana överdrivna förhoppningar vfb SM-QSO. Det gick nästan 14 dagar innan ansträngningarna gav några egentliga resultat!

Den 20/10 kl. 19.10 hörde jag SM6AKC i QSO med KP4FAA, just innan vi lämnade Curaçao, och detta gav ju anledning till högt uppdrivna förhoppningar om fb condx i fortsättningen. Men kväll efter kväll förgick utan något som helst resultat, tills SM4ALB den 27/10 18.55 fick hjärtat att klappa litet hastigare hos denne SM-fiskare. Han rapporterade emellertid RST 339, och vi tappade bort varandra i QRM, vilket också blev det sorgliga

resultatet med SM5JN en kvart senare. Fram till den 4/11 hördes följande SM med ca RST 559, och anropades utan resultat: SM6AKC, SM3AVF, SM4ALB, SM5PH, SM7IA (anropade mig), SM5KX, SM5DZ, SM7AKG, SM3ARE, SM5JN, SM7QY, SM5KX, SM5AQW. Men den 4/11 förbättrades äntligen condx och inleddes med ett vfb QSO med SM5PE och SM5JN. Under de enstaka QSO jag haft, vilka alla brutits till följd av bad condx, hörde jag bättre här ute än vad SM hörde mig. Sedan blev det omvänt, och jag fick flera dagar genomgående RST 589, men kunde endast rapportera ca 459 själv, med undantag för SM5WJ och SM5CO, som brakade in med S7 emellanåt. Apropå —5CO, så har jag QSP 73 fm ZS6WJ med tack för brev och foto.

Vi ska nu tillbaka till Curaçao, och vis av hitresans erfarenheter kommer jag inte att hoppas för mycket, utan ta resultatet som det blir utan upphetsning. Ankomsten till Curaçao beräknas till omkring den 2/12. Därefter blir det sannolikt en västlig resa till Cuba och kanske Mexico, varunder inga SM-QSO:n kunna påräknas, men sedan lastar vi med all säkerhet för Europa igen, och då! Hoppas att mina anteckningar vid framkomsten då ha så mycket värde ur statistisk synpunkt, att de kunna utgöra grunden för en preliminär översikt.

När min första appell till SM-hansen om dessa experiment infördes, är jag rädd för att en hel del efter några dagar tog det hela som ett elakt skämt, enär jag inte hördes av förrän efter nästan en hel månad. Tyvärr har jag inget som helst inflytande över fartygets destinationsort, och när vi just då fick ge oss i väg västerut över Caribbean och längst bort i Mexicogulven, var det inte utan, att jag kände mig motarbetad av ödet självt. Nämnar detta som förklaring till kanske fruktlös radiospaning av välvilliga SM. För de intresserade ska jag emellertid i fortsättningen försöka i god tid få meddelat ungefärligt QTH för den närmaste månaden åtminstone.

Vad beträffar gjorda iakttagelser så har condx under sept.—okt. varit undermåliga, vilket framhållits av åtskilliga DX världen runt. På SM-fronten har ur min synvinkel sett inträffat en förändring så till vida, att stockholmshansen börjat visa framfötterna på allvar, medan SM2 och SM3, som tidigare dominerade i hörbahet, nu nästan försvunnit. De ha väl händelsevis inte gått i ide där uppe i norr?

Hi! Och vad har hänt med Linköping och Motala, som tidigare kom in med S7, men nu är nere i S3—4? Under den förestående resan till Curaçao ska jag lyssna för SM2 och SM3 tidigare på dagen, förslagsvis kl. 15.00 GMT, då sannolikt den tidiga mörkläggningen däruppe är enda orsaken till de senare på dagen uteblivna livstecken.

SM5LL föreslog mig att gå över på 28 Mc-bandet. Tråkigt nog kan jag inte göra det ännu på ett tag, emedan några småpinaler saknas, men det ska bli snarast möjligt, dock tidigast i slutet av januari. Min nuvarande 65 watts tx ska då samtidigt byggas ut med ett 813, och kompletteras med en 50 watts modulador. TX:en skall då också förses med en converter för ändamålet.

Nästa resa går tillbaka till Afrika med ankomst dit vid juliden. Efter en tur till Curaçao igen lastar vi för en nordsjöhamn och beräknar vara där omkring den 1 febr. 1951. Goda förutsättningar för SM-QSO blir det hela tiden.

73 och God Jul till alla SM de

SM8VC

SM8LS har nu kommit igång mera regelbundet enligt vad han meddelar vid QSO med —WL. Han är f. n. i Medelhavet och tx'en består av en VFO-FD-FD-PA med 50 W input. Är angelägen om QSO med SM.

NYA MEDLEMMAR

Per den 9 nov. 1950

SM4AAR Asplund, Gustav, Rektorsgatan 4, Karlstad.
SM2BJE Andersson, Arne, Box 638 a, Ursviken.
SM5BPF Bevervik, Sigvard, Ronnebygatan 46 a, Malmö.
SM7BAH Martell, Torsten, Osby.
SM5BHK Trawn, Erik, Kvarnbacksv. 102, Bromma.
SM5BTK Thorgren, Karl-Erik, Box 505, Angelsberg.
SM6BEM Proos, Jörgen, Risåsgatan 17 a, Göteborg.
SL6CE Kungl. Hallands Flyglottillj, F 14, Halmstad.
SM5—2341 Carlsson, Willy, S:t Persgatan 33/1, Uppsala.
SM5—2342 Borg, Nils-Gunnar, Sandhammsgatan 5/4, Sthlm.
SM5—2343 Westberg, Eric, Arvodessvägen 22/2, c/o Carlsson, Hågersten 1.
SM3—2344 Annelin, Henry, Storgatan 68, Sollefteå.
SM6—2345 Hallbeck, Arne, Gamlestadsvägen 11—15, Göteborg.
SM6—2346 Palmgren, Allan, Viktoriagatan 26, Göteborg.
SM5—2347 Persson, Oskar, Grönviken, Bräcke.

Följande medlemmar har återinträtt i SSA
 SM5CN Stråndh, E. S., Granvägen 7, Enebyberg.
 SM5ADJ Arman, Olle, Bergsgatan 59/2 1/2, Stockholm.

Adress- och signalförändringar

Per den 9 nov. 1950
 SM4GL Eriksson, Gunnar, Hagagatan 22 a, Falun.
 SM5GW Wingstedt, Gunnar, Pilgatan 11, Stockholm.
 SM4LF Jonsson, Allan, Stadshotellet, Arvika.
 SM5MH Nygren, Olof, Hauptvägen 61/2, Enskede 6.
 SM5OF Lindman, Albert, Konsumvägen 33, Uppsala.
 SM7TQ Johansson, Gustav, Sengenbost. 10, Kristianstad.
 SM7AED Nilsson, Arne, Ängelholmsbacken, c/o Sten Nilsson, Örskällunga.
 SM5APD Back, Allan, Bergsvillan, Rålambshof, Sthlm 12.
 SM6AWE Waldebrand, Gösta, Tallgatan 20, Halmstad.
 SM5AOF Nilsson, Folke, Duvvägen 15/2, Bromma.
 SM5AET Jonsson, Olle, Skåbergsgatan 34 a, Västerås.
 SM5ADJ Arman, Olle, Bergsgatan 59/2 1/2, Stockholm.
 SM5ADQ Svaneberg, P. G., Box 1300, Haga, Sundsvall.
 SM2ATT Öhrling, Ivar, Rörstrandsgatan 32, c/o Magnusson, Stockholm.
 SM4BGC/5 Lofblad, Thore, Ymerg. 17 F, c/o Sjöberg, Uppsala.
 SM7BHE Månsson, Greger (ex-1709), S:ta Helenas väg, Ystad.
 SM5BQF Ehnberg, Stig, Rubinvägen 4 b.v., Hägersten.
 SM5BSG Nilsson, Lennart (ex-1558), Birger Jarlsgatan 58/6 c/o Fallénus, Stockholm.
 SM7BGH Svensson, Arne, Drott. Margaretas v. 17, Kalmar.
 SM5BSJ Kromnow, Kaj, FAM, ASEA, Västerås.
 SM5BRK Söderström, Ivar (ex-2008), Bällstvägen 19, Mariestad.
 SM5BUB Korp, Eric, Wahlgrén, FB, FSS-FCS, Västerås.
 SM6BMM Carlsson, Reno (ex-1558), Rydalsg. 24, Borås.
 SM5BNM Ekstrand, Hans-Ivan (ex-1322), Rörstrandsgatan 16/2, c/o Lindsög, Stockholm.
 SM5BXM Forsberg, Ernst Erik (ex-1559), Vattenledningsv. 59/2, Hägersten.
 SM4-1717 Magnusson, Ingvar, Hovslagarevägen 14/B, c/o Törnqvist, Karlskoga.
 SM5-2186 Johansson, Åke, Kammarkargatan 25, Stockholm.
 SM5-2187 Södergren, Iwan, Södervägen 37, Johaneskov.
 SM6-2244 Anderson, Bertil, Toleredsgratan 21/5, Göteborg.
 SM1-2269 Wilson, Paul, Essingeringen 88 n.b., Stockholm.

SM6OE berättar

Dr Red.!

Som Du väl informerad genom vår gemensamma vän PY2JU hade vi några angenäma dagar tillsammans här i Halmstad och då han återkom från Finland och sitt besök hos Dig var han synnerligen belåten även med denna färd.

Han talade om en historia som hänt honom på hans äventyr i etern och om hur han och en amerikansk amatör lyckades skaffa penicillin eller något liknande till en sjuk person i Tyskland och därigenom räddades livet. Detta hade hänt innan han gav sig iväg från Brasilien. Och knappast hade han rest ifrån Halmstad den 24/4 förrän nästan samma sak hände mig!

Det var på kvällen den 5 juli, kondsen voro inte över sig men jag hörde min gode vän EA3FJ, Bruno, inbegripen i ett samtal med en

lokalham. När de slutat gick jag in och ropade och fick qso med honom. Störningarna voro svåra men då signalerna ett tag blivit starkare förstod jag att han varit i kontakt med en tysk amatör i Tübingen, som sände ett meddelande från lasarettet därstädes att de genast behövde en medicin som hetet Insuline Iletine. Denna sökte Bruno skaffa i Barcelona men kunde ej och sände därför meddelandet vidare. Här voro goda råd dyra, hur skulle jag få tag på den. Bruno hade jag förlorat i fading, EA1BU i La Coruña försökte hjälpa till, men snart försvann även han.

Ett apotek här hade nattpassning och med tjänstgörande farmaceutens hjälp fick jag reda på att det enda ställe där det skulle kunna tänkas finnas var på ett större apotek i Göteborg. Samtal dit beställdes, men ingen nattpassning fanns. Tydligt intet annat att göra än att sända meddelandet vidare innan det blev för sent. Gick åter till sändaren och lyssnade över bandet. Jovars, PAØIDW kom in skapligt men han var i qso med en engelsman, men var just i färd med att sluta med honom, varför jag gick in på frekvensen och ropade »PAØIDW for an urgent message». Han kom genast tillbaka, fick meddelandet och satte sig genast i förbindelse med ett apotek. Någon timme hade gått sedan jag först fick meddelandet och försökte få tag på medicinen. Dick ringde genast till ett par apotek men icke heller i Holland fanns det att få på apoteken. Men en av apotekerna kände till medicinen och visste en stor läkemedelsfirma, där den troligen fanns att få. Dick ringde dit, men ingen svarade, ty klockan var ju 0025 på natten. Han sade till mig att tydligen kunde vi intet göra förrän nästa dag, då han var uppe tidigt för att ringa dit. Men firman öppnade inte förrän kl. 9. Jodå, dom kände till medicinen och voro importörer av den, men den var så ny, att den ännu inte fanns i lager och fanns ej heller att få i hela Holland.

Kl. 2300 nästa kväll mötte jag åter Dick på 40 m-bandet och han talade om detta för mig. Då det inte fanns någon möjlighet att få medicinen i Holland heller, sände han meddelandet vidare till DL4ZG som befann sig uppe i ett flygplan över Tyskland, men som sade sig kunna ordna det via färlasarettet i München och lovade ordna allt. Med detta besked fick Dick låta sig nöja t. v.

Jag var ganska orolig hur det hade gått

med medicinen men den 8 juli träffade jag min vän PY2JU på 10 m-bandet såsom gäst hos PY2NX. John talade om för mig, att han redan kände till historien och försäkrade mig att medicinen kommit fram via England.

Detta sista kunde jag inte förstå, men i dag kom förklaringen: En kväkare och människovän John T. Gorge i London hade åhört vårt qso och omedelbart ingripit. Han vände sig till en läkemedelsfirma och överpostmästaren hjälpte honom så att det omedelbart blev avsänt. Samtidigt sände han ett telegram till borgmästaren i Tübingen och bad denne se till att paketet kom i rätta händer då ingen annan adress än lasarettet i Tübingen erhöles.

Sedermera fick John T. Gorge ett brev från överläkaren i Tübingen som försäkrade att paketet hade kommit fram i rätt tid för att rädda livet på en kvinnlig patient, som säkerligen annars skulle ha dött och lämnat sin familj i en svår belägenhet.

Ja, WL, som Du ser har amatörradion som så många gånger förr hjälpt till att rädda livet på en människa och jag känner faktiskt en viss tillfredsställelse att vara en länk i kedjan och inte bara få läsa i QTC om hur andra har gjort.

Till slut berättar —OE en historia han hört av PY2JU. Den är absolut sann:

En dag ringde en katolsk pater upp John och bad honom skaffa upplysningar från modern, som låg svårt sjuk i Vasenar i Holland. John lovade att se vad han kunde göra och skulle ringa upp senare. På 10 meter fick han kontakt med en holländsk amatör, som lovade skaffa de begärda upplysningarna. Holländaren, som inte hade telefon i bostaden, cyklade till sina föräldrars hem, ringde till Vasenar, där han fick beskedet att modern var opererad och redan på bättringsvägen och att paterns broder var hos henne. Med detta besked cyklade han tillbaka till sin bostad, kallade åter upp PY2JU och fick kontakt.

När John tagit emot meddelandet ringde han upp kyrkan. Det var en korgosse som svarade i telefonen och bestämt förklarade att patern höll på med en gudstjänst och inte kunde gå till telefonen. Men John sade: »Detta är mycket viktigt och jag måste omedelbart tala med honom.»

Korgossen smyger sig in bakom sakristian, för upp handen till munnen och viskar försiktigt: »Psst, Pater, det är telefon till Er, det är

från Holland, och det gäller Eder moders hälsa!»

Patern gör korstecknet, reser sig, korsar sig igen ett par tre gånger, säger QRX, QRX, QRX och lämnar mässan för att höra hur det står till med hans moder.

Från distrikten

SM7—Karlskrona

Karlskrona Radioklubb har åter satt igång telegrafilektioner. Lokal är KA2:s signalskola och lärare sergeant Gillis Nilsson (ibland Op på SL7BC).

Styrrelsen består bl. a. av: ordf. SM7ANB, sekr. SM7AVA, kassör SM7VX. Den senare omvald.

För att utöna intresset för amatördio insattes en annons i ortspressen varvid ett 30-tal anmälde sig.

Telegraflektioner hålles varje tisdag och fredag kl. 1900—2100. Ord. månadsmöte äger rum första torsdagen i varje månad, även detta i KA2:s lokaler.

I SSA:s lista finns en hel del lyssnarmedlemmar, men inga av dessa har lättit höra av sig.

Rävjakter planeras så pse bygg rävsaxarna nu så att vi kan komma igång till våren!

Det finns ca 12 amatörer här i Karlskrona, av dessa är följande aktiva: —7WH, —7VX, —7QY, —7AVA samt SM5BCI/7 och SM5AEA/7 som ligger i "lumpen" och kör från gemensam station.

De övriga bygger väl om eller är QRL f. n.

SSA:s styrelse önskas en god jul och ett gott nytt år!

Karlskrona Radioklubb / —QY

Oskarshamns Radioklubb

I Oskarshamn bildades den 20 november 1950 en radioklubb på initiativ av hr Bertil Agren. Hr Agren hade utlyst en informationsafton, till vilken ett 20-tal blivande hams hade infunnit sig. Lokalfrågan visade sig vara löst, enär hr Agren för skälig kostnad kunde överlåta en f. d. lagerlokal i fastigheten Stengatan 15.

Ca 15 aspiranter anmälde sig till telegrafitirningen redan vid starten och det lovar ju gott. Även en s. k. lyssnargrupp torde under lyssnarentusiasterna Joel Holms ledning utkristallisera sig.

Signaturen pratade för de närvarande om amatörens uppgift, SSA:s verksamhet, certifikatproven, trafik m. m.

Fram på nyår räknar klubben med att starta teorikurs och då intresset är stort här i staden, torde det inte dröja så länge förrän certifikaten börjar utdelas i Oskarshamn med omnejd.

Till intärmsstyrelse valdes hr Bertil Agren, Ebbe Broman, Joel Holm och undertecknad.

SSA önskar genom QTC den nya klubben välkommen i amatörgänget.

Lennart Järnstad, SM5JB/7

DL-val i SM3

SM3LX ställer platsen som DL till förfogande, om det finns någon villig lraft, som kan åtaga sig DL's arbete.

Valkommittén har trots grundliga undersökningar ej kunnat få fram något nytt namn. Sänd därför omgående in förslag till under-tecknad.

Valkommittén / SM3IK

Hamannonserna

Betalning av ham-annonserna sker bäst genom att beloppet insättes på föreningens postgirokonto 522 77. Angiv på talongen vilken annons det gäller. V. g. sänd inga pengar till Red. Det förorsakar både honom och kansliet en massa extra besvär.

Fröken Fabiansson skickar, sedan ifrågavarande QTC-nummer utkommit, räkning till ve-

derbörande, men ni skulle spara henne en hel del arbete, om ni självmant betalade in beloppet. Priset är ju lätt att räkna ut. Tre rader och mindre kostar 3:— kr., 4 rader 4:— kr. etc.

Vid en nyligen företagen genomgång av de obetalda annonserna konstaterades att tyvärr alltför många slarva med betalningen. Vi ha f. n. ca 2.000 kr. i utestående annonsfordringar och det är på tok för mycket!

Red.

QTC annonser

Följande annonspriser gälla:

1/1 sida kr. 125:—

1/2 sida kr. 75:—

1/4 sida kr. 40:—

1/8 sida kr. 25:—

Annonstext sändes till Red., Norlindsvägen 19, Bromma (Tel. 37 32 12) senast den 25 månaden före införandet.

Hamannonserna kosta 1 kr. raden, dock lägst 3 kr. Texten insändes direkt till Red.

HAMANNONSER

TILL SALU:

B & W spolsats 10-20-40-80 150 W, 1000 V 85 kr
B & W spoltrumma 10-15-20-40-80 35 watt passande gallersida, QRO eller portabel rig. PA 58 kr.

Hammarlunds splitstator 2X100 pF 1000 V passar PA PP 807 27 kr.

Trafos, prim 220 V, Sek. 2X400 V, 170 mA. Glöd 5 V —6,3 V. 42 kr.

Swingdrossel, 5-15 H, 300 mA 28 kr.

SM5EC, G. Ullstrand, Hjelmgatan 14 B, LINKÖPING.

BÄTTRE, BEG. billig RX önskas köpa. Svar m. beskrivn. och prisuppgift till Nils Persson, Box 128, SKÖNBERG.

TILL SALU: Mod. pp. 807, AB₂ (kompl.), ker. (TuB)-spolst.-omk.; fl. kompl. likr.-aggr. (QRO o. QRP); Urskala (J. L.); Spolsats kompl. (B & W) 150 W m. centerlin. Div. rör (ex. 866, 6AK5, 636, 6V6, 837 m. fl.) m. m. SM5AQV, Hunnebergsgatan 51/52, LINKÖPING. 277 97.

BC312-N, obet. begagn. m. inb. likrikt. Ombyggd till utf. S/N-förh. Med reservrör, Select-o-Ject, rackmont., instruktionsbok m. m. kr. 625:—.

RAF UKV-super 65-85 Mc, 10 rör, S-meter, BFO m. m. Ny m. inb. likrikt. Lätt att ändra till 2,6 och 10 m. Kr. 290:—.

Miniatyrvibrator: Prim 6 V. Sek. 1.4, 65, 130 V. Ny. Kr. 75:—.

Rör: HY114, HY615, 955, 954 m. fl.

BC-788-AM sändare-mottagare f. 420 Mc, 12 rör, delvis omb. Kr. 350:—.

SM5-1509, S. Korch, Wappa, ENKÖPING.

Supplementkatalog

för komplettering av katalog 50 utkommer under nyår. (De som tidigare erhållit katalog från oss erhåller detta supplement utan anmodan.)

Vi har åter fått i lager »Labgears» bredbands-kopplingsspolar.

3,5— 3,8 Mc/s	19:— netto
7,0— 7,5 »	19:— »
14,0—14,85 »	19:— »
21,0—21,5 »	19:— »
28,0—29,7 »	19:— »

Vi föra ständigt i lager stor sortering av all radiomaterial.

NATIONAL RADIO
Målargatan 1 Stockholm
Tel. 20 86 62

Mina fabriksnya 500 W QRO-grejor + massor av delar REALISERAS p. g. a. ny hobby. Trafos, drosslar, spolar, kondensatorer, rör m. m. Märken: Sundbergs, National, B & W, Millen, Mallory, Ohmite, Valpey, RCA m. fl. Förteckning sändes på begäran mot porto. Fynd för alla SM67V, B. Rehndell, Wismangatan 7, TROLLHÄTTAN.

TILL HUMANA PRISER säljes 1 st. Panadaptor, 2 st. T55, 1 st. 811, SM/QK, W. Edvardsson, KNISLUNGE.

BC-548, ny, ombyggd för 6 nätspår, till salu p. g. a. utlandsresen. SM5-1853, Lidköpingsvägen 17/1, JOHANNESHOV

CQ YL — — —

Sändareamatör, boende i landsortsstad, önskar brev-växla med någon YL-medlem i SSA. Svar till "Operator A", denna tidnings red., f. v. b. till annonseren.

JAMES KNIGHTS

Krystaller 100 kp/s typ T93AD (oktalförshållare) och H33

(3/4 hållare), tolerans ± 0,01%

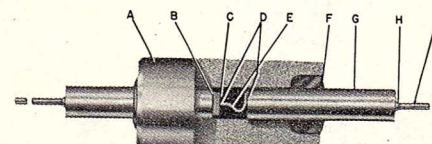
Pris Kr. 35:—/st.

ELEKTRONIKBOLAGET AB
Stockholm
Kungsgatan 34, tel. 21 62 90

GERMANIUM DIODER

Kristalldioder av General Electric's välkända tillverkning förena högsta elektriska stabilitet med mekanisk oömheth.

- Svetsat kontaktstift av platina-ruthenium
- Självläkande
- Gjutet, värmesäkert plasthölje, termiskt slutet
- Lång livslängd — minimum 10 000 timmar

Förstorad diod i genomskärning

- A. Gjutet hölje av h:f-plast
- B. Lödfog
- C. Germanium-kristall
- D. Svetsfogar
- E. Platina-Rutheniumtråd
- F. Plastkitt värmebeständigt
- G. Nickelhyfsa
- H. Svetsfog
- I. Förtent koppartråd

GENERAL ELECTRIC

SVENSKA AKTIEBOLAGET TRÅDLÖS TELEGRAFI

Tel. 23 20 05

STOCKHOLM 32

Tel. 23 20 05